

Amb pantalons de Milano i americana entallada de Forever Young, Francisco Camps entrava a l'armari de la història alhora que Alberto Fabra, amb un somriure a la boca i la mà estesa, arribava a l'estació de Castelló de la Plana per tal d'agafar el primer tren en direcció a València. Era el 25 de juliol del 2011, aviat farà un any, i aquell relleu va aixecar tot d'expectatives.

A la maleta, Fabra no duia roba, sinó un tractament de xoc per reviscolar les constants de la democràcia valenciana, que llanguien de feia temps. La maleta, doncs, no era sinó una farmaciola farcida de solucions que el sanador va detallar de seguida de vestir-se la bata.

Parlaria amb la premsa, va afanyar-se a assegurar, cosa que per si mateixa ja era notícia grossa, independentment de què hi diguera i què no. Mentre Camps, en veure una càmera o un micròfon, s'empetitia fins a convertir-se en invisible, Fabra va obrir de bat a bat els seus pensaments des de l'inici. No obstant, fou el primer a proclamar una frase –“tots hem viscut per damunt de les nostres possibilitats”– que avui ja és tan estesa com un proverbi xinès.

També va anunciar una trobada amb l'associació de víctimes de l'accident de metro de València, que el 2006 va costar la vida de 43 persones i va ferir-ne 47. Camps havia evitat aquella instantània durant cinc anys, però Fabra no va tenir problema a rebre'ls, fins al punt que va convidar-hi tres consellers. La reunió, en canvi, no va satisfer les esperances dels qui el dia 3 de cada mes es concentren a la plaça de la Mare de Déu de València rere una pancarta que diu “continuem esperant respostes”. Aquest 3 de juliol, al sisè aniversari de la tragèdia, han tornat a reivindicar la reobertura de la comissió d'investigació exprés celebrada l'agost del 2006, que va delegar tota la culpa en el conductor del comboi. “Zero responsables”, insisteix a dir l'associació de víctimes ara que Fabra tampoc no sembla trobar-ne cap.

D'una altra banda, la política de grans esdeveniments que patrocinava Camps va passar a ser qüestionada. “Cal revisar-la”, repetia un Fabra que es mostrava ben taxatiu: “No puc retardar-me a pagar els col·legis i destinar els mateixos diners a la fórmula 1”. Uns mesos més tard, però, la Generalitat absorbia per un sol euro Valmor Sports, SL, l'empresa de Ban-

La prova del nou, no superada

La llei de RTVV que s'aprova aquest dijous a les Corts ha sepultat les expectatives que l'oposició va crear-se ara fa un any, quan Alberto Fabra va anunciar-ne la reforma. El Consell obre la porta a la privatització de l'ens i incrementa la seua capacitat de control.

caixa, Jorge Martínez *Aspar* i Fernando Roig que organitzava el gran premi anual de València. I n'assumia el deute, de 41 milions. L'alternança de la prova amb Barcelona a partir del 2013, que comportarà un estalvi important, contrasta amb la instal·lació d'un parc temàtic de Ferrari a la vora del circuit de Xest: el recinte, promogut per un fons d'inversió àrab, el banc Credit Suisse i, en menor mesura, el Santander, implicarà una inversió de 945 milions d'euros. Com a contraprestació, l'escuderia italiana gestionarà el circuit adjacent, ara en mans de la Generalitat.

La regeneració ètica que preconitzava Alberto Fabra, amb què perseguia "que es torne a parlar en positiu de la Comunitat Valenciana", ha quedat en suspens. En efecte, ha destituït els alts càrrecs de l'administració valenciana imputats sota el seu mandat, però ha emparat els companys de l'hemicicle que també ho estan. De fet, Rafael Blasco encara seu a l'escó de síndic popular, malgrat que el Tribunal Superior de Justícia valencià està a punt d'oficialitzar-ne la imputació pel desviament de les ajudes al Tercer Món durant el seu pas per la Conselleria de Solidaritat i Ciutadania, motiu pel qual Rafael Maluenda, que ni tan sols no és portaveu adjunt, ja desenvolupa les seues funcions. Un de cada cinc diputats del PPCV a les Corts té comptes pendents amb la justícia, però no abandonen un escó que els dota d'aforament.

Amb tot, és al camp audiovisual, on Fabra va generar una expectativa major, i en sentit doble: la recuperació del senyal de TV3, clausurat durant el mandat del seu predecessor, havia de córrer paral·lela a l'aprovació d'una nova llei de Ràdio Televisió Valenciana (RTVV) que en garantirà "la pluralitat" i que no estiguera "al servei de cap govern".

Un any després, però, els valencians no poden sintonitzar els canals de la Corporació Catalana dels Mitjans Audiovisuals (CCMA) i no semblen tenir una nova RTVV a la cantonada, més enllà de l'ERO que deixarà al carrer 1.200 dels 1.700 treballadors. Ans al contrari, al plenari del 12 de juliol, en què s'aprovarà la llei que regularà l'ens a partir d'ara, aquesta només comptarà amb els vots favorables del PPCV. Tant el PSPV-PSOE com Compromís i Esquerra Unida s'hi posicionaran en contra, un trencament que no va existir el 1984, quan la llei de creació va rebre un suport unànim.

Com a la tele. Així com cada minut de televisió comporta molta planificació, una planificació que busca barrar el pas a la improvisació, el procés d'elaboració de la llei que s'aprova aquest dijous a l'hemicicle valencià és el fruit de mesos de treball en què els legisladors del PPCV n'han enllestit una de més amable en les formes però que en el fons resultarà encara més ferotge que no l'anterior.

El Consell va presentar-ne l'avantprojecte el 23 de desembre, i el 18 de maig ja hi havia el projecte de llei. Fabra i el seu vice-president, José Ciscar, van marcar-se l'objectiu de validar-la abans que s'acabara l'actual període de sessions, una meta que han assolit ni que això haja acotat el diàleg amb l'oposició a

La llei de RTVV del 1984 va ser aprovada per tots els grups. La nova, només pel PP

una trobada: la que van mantenir, durant deu minuts, la popular Alicia de Miguel i el socialista Josep Moreno, davant la presència de la secretària autonòmica de Presidència, Cristina Macías.

Una cita en què Moreno va dibuixar les línies roges que hauria de respectar el PP si aspirava a tenir la complicitat del PSPV. Quines? El nomenament del director general a través d'una majoria qualificada de les Corts, mai no inferior a tres cinquenes parts; l'ampliació del consell d'administració a catorze membres –ara en són dotze– amb la incorporació de dos representants dels treballadors; que tota la programació fóra en la llengua pròpia i, per últim, que s'esclariren els motius del deute que arrossega l'ens, que la Generalitat eixugarà abans de fondre les tres empreses vigents –RTVV, SA; TAV, SA, i RAV, SA– en una de sola. Els socialistes ensumen que la desorbitada xifra inclou desviaments irregulars com els que ja han eixit a la llum amb motiu del *cas Gürtel* o pel tracte de favor a productores com ara Triskel.

El 27 de juny, en presentar el projecte de llei a les Corts, Ciscar va trepitjar totes i cadascuna de les línies que Moreno havia traçat. Per a l'elecció del director general, que fins ara decidia el president de la Generalitat de manera unilateral, la nova llei fixa una majoria de tres cinquenes parts només en primera instància; en cas que el nom proposat no reba el suport de l'oposició, n'hi haurà prou amb la ma-

joria absoluta. El consell d'administració, al seu torn, passa de dotze membres a només nou, i amb un mandat de sis anys, més enllà de la legislatura en curs. Pel que fa a la llengua, Ciscar va afirmar que "mentre alguns únicament diuen 'sí al valencià', uns altres diguem sí al valencià, sí al castellà i sí a l'anglès", atès que la nova RTVV no sols mantindrà la llengua de Cervantes com a vehicular, sinó que incorporarà la de Shakespeare –subtitulada– als dibuixos animats. Pel que respecta a la centrifugació del deute, la nova llei preveu que la Generalitat encarregarà aquesta feina a uns liquidadors que no nomenaran a les Corts, cosa que n'evitarà la fiscalització externa. Els grups de l'oposició pretenien que se'n

designaren tres de prestigiosos, per mitjà d'una majoria qualificada de les Corts, i que hi reteren comptes.

Josep Moreno, a la sessió en qüestió, ja va acusar el PPCV de "no entendre la democràcia" i de "menysprear el consens", alhora que instava Ciscar a imitar el govern gallec, de majoria absoluta conservadora però que s'ha avingut a pactar la llei de la Ràdio Televisió Gallega (RTVG) amb els socialistes. Al País Valencià, el PSPV-PSOE ha presentat una esmena a la totalitat a la llei conjuntament amb Compromís i EUPV, amb redactat alternatiu inclòs, que els populars han aprofitat per a esbombar el fantasma d'un "tripartit com el català".

Enric Morera, síndic de Compromís, considera que la nova llei de RTVV "liquidarà l'ens i permetrà que alguns facen negoci amb un element clau de la nostra identitat com a poble". I Marga Sanz, síndica d'Esquerra Unida, es plany perquè el PPCV "no respecte la independència professional, el pluralisme i el lliure accés a la informació", i que doncs redueca la funció de servei públic "a una part mins de la graella".

Amb la norma que s'aprova aquest dijous, fins i tot els serveis informatius se'n podran externalitzar. La diputada popular Rosa María Barrieras, de fet, ja va deixar anar que quatre autonomies ho han fet, entre les quals les illes Balears i Aragó, aquesta darrera durant el govern del socialista Marcelino Iglesias.

‘Déjà vu’. Dimecres de la setmana passada, set dies després que es presentara al plenari, el projecte de llei superava amb fugacitat el tràmit de la comissió de coordinació. Moreno, Morera i Sanz investien novament la norma, mentre Alicia de Miguel, Sagrario Sánchez i Rosa María Barreras practicaven la tauromàquia, i Rafael Maluenda, síndic provisional dels populars, oficiava com a president.

Les tres diputades populars van defensar aferrissadament la condició de “preferent” que la nova llei atorga a la “llengua valenciana”, tal com insisteixen a referir-s’hi. De Miguel va assenyalar que convertir-la en l’única de vehicular “contravindria l’Estatut”. La catalana Barreras hi va anar més enllà: “Defense la llengua valenciana per damunt de tot, però vivim en una societat bilingüe que m’agradaria que fóra trilingüe”.

“Heu reclòs el valencià al segon canal mentre farcieu el primer de westerns en castellà”, va replicar Moreno. “RTVV només serà competitiva si és plenament en valencià”, va afegir Morera abans de precisar que “tan sols el 8% de la programació de la TDT ho és, en valencià”. Sanz, de la seua banda, saludava la introducció de l’anglès però reparava en el fet que els seus fills, “quan busquen dibuixos en valencià, mai no n’hi troben”.

La possibilitat d’escollir el director general amb majoria absoluta en segona instància va ser igualment criticada pel “tripartit” opositor, com no es cansaven d’anomenar-los les diputades del PPCV, les quals no hi veuen cap mena d’imposició. De Miguel i Barreras van reiterar que és molt probable un acord a la primera votació, com si de fet ja tingueren decidit el nom que els hi proposaran, i en qualsevol cas la primera va recordar que a Catalunya “un altre tripartit va retocar la llei per a introduir-hi la segona votació amb majoria absoluta”.

Entre els aspectes innovadors de la norma hi haurà la presència del director general com a membre nat del consell d’administració, qui podrà ostentar, alhora, la presidència d’aquest òrgan. Una concentració de poder que l’oposició abomina, perquè, a més, el president del consell de RTVV continuarà exempt de l’obligació de comparèixer a les Corts, una altra exigència dels progressistes.

El nou consell tindrà nou “professionals de prestigi reconegut, amb un mínim de cinc anys d’experiència i unes

La nova llei de RTVV no minvarà el control del Consell. El director serà escollit per les Corts, però

incompatibilitats que hauran de respectar”, van felicitar-se les diputades del PP. En realitat, la llei fins ara vigent ja en parlava, de la necessària professionalitat, i de res no servia: el regidor de seguretat de València, Miquel Domínguez, n’és el president, i també n’és membre la veterana presidenta del PP del districte d’Abastos, Lucía Esteban, o l’ex-alcalde socialista de Burjassot José Luis Andrés Chavarrías. La professionalitat ha estat l’excepció i no la norma, doncs.

La baixada de dotze membres a nou, un dels quals serà el director general, complicarà i de quina manera el repartiment dels altres vuit seients. En cas de

El president del consell d’administració, com ara, no retrà comptes a les Corts

majoria absoluta del PPCV, aquest partit continuaria controlant el màxim òrgan de supervisió de l’ens, mentre Compromís i Esquerra Unida se’n podrien quedar fora. Per això els tres grups de l’oposició demanaven que se n’incrementara el nombre, que calguera tenir-hi més experiència –quinze anys– i que el mandat fóra més curt: tres anys, per compte dels sis de defensats pels populars. Segons Morera, el mandat que ara imposa el PP “vampiritzarà l’òrgan de control de RTVV fins i tot després que aquest partit perda les eleccions”, cosa que l’ha dut a parlar de “colp d’estat mediàtic”.

L’únic èxit que han pogut anotar-se els grups de l’oposició ha estat la considerable reducció de la capacitat de contractació unilateral per part del director general. Per bé que el text inicial li concedia la llibertat d’assignar contractes de fins a cinc milions d’euros, el text final limita aquest privilegi a les adjudicacions inferiors al milió. L’experiència de la visita del papa a València, per què està imputat

n'hi haurà prou de tenir-hi majoria absoluta.

l'ex-director general de l'ens Pedro García, n'ha servit com a alarma.

No han tingut tanta sort en voler evitar la proliferació de fundacions participades per RTVV. El socialista Josep Moreno ha reblat que aquestes, quan les controla el PPCV, “són com la benzina en mans d'un piròman”.

Secretisme. L'opacitat que ha guiat la gestió de RTVV d'ençà que Eduardo Zaplana va aprovar que s'endeutara a càrrec de la Generalitat –que no se cenyira al seu pressupost anual, per tant– tampoc no troba un aturador a la nova llei.

No es prohibeixen les clàusules de confidencialitat, usuals als contractes que signa l'ens públic i que permeten l'ocultació de dades clau als consellers nomenats per l'oposició o als diputats mateixos. Com a exemple de secretisme, els contractes de RTVV amb la productora Triskel –vinculada al director d'antena de l'ens, Fernando Quintela, que va facturar cinquanta vegades per damunt

del preu de mercat uns documentals d'ideologia extrema dels quals Canal 9 només n'ha emès un–, contractes que mai no han estat lliurats als diputats que els han requerits, malgrat no recollir cap clàusula de confidencialitat.

Alicia de Miguel va afirmar la setmana passada, durant el debat a la comissió, que aquestes clàusules són permeses a la legislació estatal gràcies a una norma aprovada sota el govern del PSOE, “una etapa en què TVE ha pagat autèntiques barbaritats per programes de qualitat molt dubtosa”. En qualsevol cas, aquest tipus d'articles privats són escaients quan afecten segons quines patents o marques comercials, però no es poden aplicar de manera indiscriminada.

La nova llei de RTVV, emparada pels canvis introduïts per l'executiu de Mariano Rajoy, facilita la privatització de departaments de l'ens o d'algunes franges horàries. Tant Josep Moreno com Enric Morera van alertar del fet que productores molt properes al PP –com ara Secuoya, propietat de l'ex-portaveu del govern espanyol Miguel Ángel Rodríguez– ja es preparen per a fer-se'n càrrec.

Per això han demanat el blindatge d'almenys el 50% de la producció, que hauria de ser casolana i serviria per a reduir l'impacte de l'ERO que és a la cantonada. La resta, suggereixen, caldria encomanar-ho sobretot a productores valencianes. “Canal 9 és l'única televisió que no té signat un contracte estable amb el sector audiovisual de la seua autonomia”, assevera Morera.

El PPCV, per contra, circumscriu la producció pròpia al 30% i no es compromet a arribar a cap acord amb el sector valencià, potser perquè els impagaments de RTVV els han condemnat al tancament o a renunciar a col·laborar-hi mai més. Amb tot, els pocs programes que superen amb escreix el 4% d'audiència de Canal 9 –*L'alqueria blanca*, *Trau la llengua* o *El poble del costat*, per exemple– tenen empremta valenciana, ni que siga associades a productores foranes.

El PP s'ha negat a acceptar un consell ciutadà i un altre que vetlle per uns informatius plurals

De consells, els justos. La majoria absoluta del PPCV també ha impossibilitat la creació del consell ciutadà proposat per l'oposició, un òrgan consultiu de 21 membres que, sumats als dotze del consell d'administració, hagueren integrat un fòrum plural que diguera la seua sobre l'ens. Persones d'àmbits diversos que haurien participat desinteressadament en benefici d'una televisió i ràdio públiques dignes. “No costaria res, només haurien de tenir paper i bolígraf”, va dir Sanz.

Els populars s'hi neguen de ple perquè hi veuen un augment de la despesa –“voleu dir que no cobrarien dietes?”–, van respondre'ls– i no ho troben oportú. “De consell, ja n'hi haurà un, i més ajustat a la realitat que vivim: ara que tothom aprima l'administració, vostès volen ampliar-la”, va etzibar Barriera.

Tampoc no ha rebut llum verd el consell d'informatius que pretenien crear PSPV, Compromís i EUPV, que havia de recuperar, d'alguna manera, l'esperit del comitè de redacció del primigeni Canal 9 i vetllar per la pluralitat informativa.

I com si es tractara de la carta d'ajust, a la disposició addicional primera, el PPCV hi ha enganxat el manament marc, un document amb els objectius que els diversos canals de l'ens públic hauran de complir els pròxims nou anys, un text que els socialistes esperaven –com ha succeït a Galícia– haver discutit i aprovat al marge de la llei de RTVV, una vegada estiguera enllestida. “És com si el govern espanyol aprovava l'Estatut català *motu proprio* i l'incloguera a una disposició addicional de la Constitució”, destaca Josep Moreno. “En realitat, al PP li fa pànic la pluralitat; fins i tot els agradaria que no existiren les Corts valencines”, afegeix. Moreno avança que el PSPV recorrerà davant la justícia aquesta disposició incorporada pels populars.

Enric Morera, tan o més crític, ha defensat d'“esguerrar el projecte de llei i fer-ne un de consensuat des de l'inici, amb calma”, a fi d'evitar “el soterrar de RTVV com a servei públic”, una condició que Marga Sanz ja no hi percep: “Si vol, el PP podrà nomenar unilateralment els membres del consell d'administració”, afirma amb pessimisme.

Tots tres coincideixen que Fabra no ha superat la prova de Canal 9. La seua pluralitat ha resultat ser molt singular.

Victor Maceda